

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра фінансів

СИЛАБУС

ФІНАНСОВІ СИСТЕМИ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН /
INTERNATIONAL FINANCIAL AND CREDIT SYSTEMS

Інформація про викладача	
Викладач	Прутська Олена
Науковий ступінь	доктор економічних наук
Вчене звання	професор
Посада	професор кафедри фінансів
Адреса кафедри	м.Вінниця, вул. Театральна, 21, ауд.18
Контактний телефон	(0432)550406; +380677884765
E-mail:	o.prutska@vtei.edu.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання	Доступна за посиланням: https://m.vtei.edu.ua/course/view.php?id=135
Інформація про освітній компонент	
Статус компонента	Вибірковий
Освітній ступінь	Бакалавр
Навчальний рік	2026/2027
Анотація курсу	Освітній компонент «Фінансові системи зарубіжних країн» орієнтована на поглиблене засвоєння студентами основних засад функціонування фінансових відносин у країнах з різними економічними системами, формування цілісної системи знань про проблеми та перспективи їхнього розвитку. Особливості побудови моделей фінансових систем країн світу, характеристика сучасного стану економік, розгляд етапів становлення фінансових систем, особливості взаємодії бюджетних і фінансових систем, аналіз функціонування податкових систем, - всі ці питання породжують потребу, а тим самим і актуальність, вивчення сучасних основ фінансових систем зарубіжних країн. Головною метою вивчення освітнього компонента «Фінансові системи зарубіжних країн» є формування знань з фінансових систем зарубіжних країн, ознайомлення з принципами їх побудови, основними тенденціями становлення і розвитку, що дозволить краще розуміти головні завдання України на шляху інтеграції до Європейського Союзу.
Мова викладання	Українська
Результати навчання	Використовувати статистичні дані Світового банку, Міжнародного валютного фонду та інших міжнародних організацій як інформаційну базу для проведення фінансово-аналітичних досліджень та оцінки фінансового стану країн світу.

	Вміти аналізувати стан, тенденції, проблеми та перспективи розвитку національних фінансових систем. Визначати пріоритети у розбудові ефективної фінансової системи України з орієнтацією на кращий досвід постсоціалістичних країн. Застосовувати нові підходи, розроблені з питань фінансів у демократичних країнах, для аналізу запровадження в Україні різних видів податків, зборів та інших платежів. Збагачувати власну фінансову культуру шляхом самоосвіти, творчо працювати над поглибленням і вдосконаленням фінансово-економічних знань.
--	---

Тематичний план та оцінювання результатів навчання

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю	Бальна оцінка
	Усього годин / кредитів	з них				
		лекції	практичні заняття	самостійна робота студентів		
Тема1. Теоретичні засади функціонування фінансів у зарубіжних країнах	9	2	2	5	В, УД, Д, П, Т	5
Тема 2. Загальна характеристика окремих ланок фінансових систем	9	2	2	5	В, УД, РПЗ	5
Тема 3. Суспільно-політичні детермінанти функціонування фінансів у демократичному суспільстві	9	2	2	5	В, РЗ, П	5
Тема 4. Податкові системи зарубіжних країн	9	2	2	5	В, УД, Д, П, Т	5
Тема 5. Особливості функціонування державних фінансів у країнах з ринковою економікою	9	2	2	5	В, УД, Д, П, Т	5
Тема 6. Фінансова система Сполучених штатів Америки	18	4	4	10	В, УД, Т, РПЗ, Д, П, Р	10
Тема 7. Фінансова система Великої Британії	9	2	2	5	В, УД, Д, П, Т	5
Тема 8. Фінансова система ФРН	9	2	2	5	В, УД, Д, П, Т	5

Тема 9. Фінансова система Франції	9	2	2	5	В, УД, Т, РПЗ, Д, П, Р	5
Тема 10. Фінансова система Італії	9	2	2	5	В, УД, Д, П, Т	5
Тема 11. Фінансові системи Скандинавських країн	18	4	4	10	В, УД, Т, РПЗ, Д, П, Р	10
Тема 12. Фінансова система Японії	9	2	2	5	РЗ, Т, В	5
Тема 13. Фінансова система Китаю	9	2	2	5	В, Р, Т, Д	5
Тема 14. Фінанси Індії	9	2	2	5	В, Р, Т, Д	5
Тема 15. Закономірності становлення та розвитку фінансово-кредитних систем постсоціалістичних країн та країн, що розвиваються	9	2	2	5	В, Р, Т, П	5
Індивідуальне завдання	27			27	ІЗ	15
Разом	180/6	34	34	112		100

Підсумковий контроль-екзамен

Поточний контроль / критерії оцінювання	Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах: В – відповідь на практичних заняттях – 1 бал. РПЗ – розв’язання практичних завдань – 3 бали. УД – участь у дискусії – 1 бал. Т – тестування – 1 бал. Р – реферат – 2 бали. РЗ – розв’язування задач – 3 бали. Д – доповідь – 1 бали. П – презентація – 1 бали. ІЗ – індивідуальні завдання – 15 балів (виконання аналітичного завдання- 5 балів/ розробка ментальної карти – 5 балів / розробка проєкту- 5 балів). Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів. Критерії оцінювання відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти
Основні літературні та інформаційні джерела	1. Карлін М.І. Фінанси зарубіжних країн. Навч. посібник. К.: Кондор. 2021. 364с. 2. Карлін М. І., Проць Н. В. Фінанси зарубіжних країн: конспект лекцій для студентів заочної форми навчання за скороченою формою навчання. Луцьк: Вежа-друк, 2022. 103с. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/21444/3/karlin_proc_2022.pdf 3. Карлін М. І., Івашко О.А. Фінансові системи країн Європейського Союзу: підручник. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 384 с. 4. Попель С. Міжнародні фінансові організації та Україна: стратегічні

	вектори співпраці. <i>Сталий розвиток економіки</i>. 2025. 2 (53), 206-212. URL: https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-53-28 5. Савонік Т. П. Особливості бюджетного планування зарубіжних країн та перспективи їх впровадження в Україні. <i>Державне управління: удосконалення та розвиток</i>. 2022. № 1. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=2611 6. International Monetary Fund. URL: https://www.imf.org/en/Data 7. World Bank Open Data URL: https://www.data.worldbank.org/ 8. The Economist URL: https://www.economist.com
Політика освітнього компонента	
Організація навчання	Організація навчального процесу здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти. Розроблено завдання для практичних занять з курсу, при викладанні застосовуються сучасні методи навчання; при виконанні завдань використовується автоматизована система управління навчанням MOODLE, передбачено виконання ситуаційних завдань та самостійної роботи. Зараховуються результати неформальної освіти.
Інтеграція ІІІ в освітній процес	Інтеграція ІІІ в освітній процес здійснюється відповідно до Політики застосування штучного інтелекту (ІІІ). <i>Згідно пункту 3. Політики застосування штучного інтелекту (ІІІ) правила для здобувачів:</i> 1. Планування та генерація ідей Використання ІІІ для мозкового штурму, пошуку нових ідей для теми наукового дослідження, есе (з обов'язковим додаванням у запит посилань на україномовні джерела за тематикою дослідження). Створення кількох варіантів структури або плану роботи для подальшого власного вибору та опрацювання. 2. Допомога в дослідженнях Узагальнення великих наукових статей або звітів для швидкого розуміння їхньої суті. Важливо: це не замінює необхідності самостійного прочитання та критичного аналізу ключових джерел. Пошук релевантної літератури або джерел (з обов'язковою подальшою перевіркою їх існування та достовірності, оскільки ІІІ може вигадувати джерела). 3. Покращення власного тексту Перевірка граматики, орфографії та пунктуації у власноруч написаному тексті. Перефразування власних складних речень для покращення ясності та стилю. Переклад фрагментів тексту з іноземних джерел з обов'язковим подальшим редагуванням, оскільки автоматичний переклад часто буває неточним. Заборонене використання ІІІ (що вважається порушенням академічної доброчесності) Наступні дії є суворо забороненими і розглядаються як грубе порушення принципів академічної доброчесності, що прирівнюється до плагіату та академічного шахрайства: 1. Пряме копіювання (Плагіат) Подання тексту, повністю або значною мірою згенерованого ІІІ, як власної, оригінальної роботи. Це стосується як цілих робіт (рефератів, індивідуальних досліджень, есе тощо), так і окремих абзаців чи розділів. 2. Використання під час контрольних заходів Будь-яке використання інструментів ІІІ під час іспитів, заліків, модульних контрольних робіт, тестів (включаючи онлайн-тестування), якщо це не було прямо та письмово дозволено науково-педагогічним працівником для

	конкретного завдання. 3. Фальсифікація та вигадкування Використання ШІ для створення фальшивих даних, неіснуючих посилань на літературу, фейкових цитат чи результатів досліджень. 4. Делегування ключових завдань Перекладання на ШІ основного аналітичного чи творчого завдання роботи. Наприклад, замість самостійного аналізу ринкової ситуації здобувач дає ШІ запит: «Проаналізуй ринок смартфонів в Україні та напиши висновки», а потім подає отриманий текст як результат власного аналізу. 5. Виконання роботи за іншого Використання ШІ для написання рецензій, відповідей на форумах, виконання групових завдань від імені здобувача, якщо це не передбачає його активної інтелектуальної участі. Вимоги до декларування та цитування Прозорість є ключовим елементом відповідального використання ШІ. 1. Обов'язок декларування Здобувач зобов'язаний декларувати факт використання інструментів генеративного ШІ у всіх письмових роботах, що підлягають оцінюванню (наукові роботи тощо). Виняток: декларування не вимагається для базових завдань, як-от перевірка орфографії чи граматики за допомогою вбудованих редакторів (наприклад, в MS Word). 2. Пріоритет вимог науково-педагогічного працівника Будь-яке використання ШІ, не передбачене цими правилами, вважатиметься порушенням академічної доброчесності. Будь-яке використання ШІ має супроводжуватися перевіркою результатів на достовірність та декларуванням у письмових роботах 3. Формат декларації Декларація має бути розміщена у вступі до роботи або в окремому параграфі «Декларація про використання ШІ» в кінці роботи (перед списком літератури). Декларація повинна містити: назву інструменту та компанію-розробника (наприклад, ChatGPT від OpenAI, Gemini від Google); чіткий перелік завдань, для яких використовувався ШІ; підтвердження, що здобувач несе повну відповідальність за фінальний зміст роботи. Приклад повної декларації: Декларація про використання ШІ Під час підготовки цієї аналітичної роботи було використано інструмент ChatGPT-4 (OpenAI). Його було застосовано для таких допоміжних завдань: генерація ідей для структури роботи на етапі планування; перефразування трьох речень у розділі 2 для покращення стилістики; генерація базового шаблону для SWOT-аналізу, який був згодом самостійно заповнений та проаналізований. Весь основний текст, аналіз, інтерпретація даних та висновки є результатом моєї власної інтелектуальної праці. Я перевіряв(ла) всю інформацію, отриману від ШІ, на точність та достовірність і несу повну відповідальність за зміст цієї роботи
Відпрацювання пропусків занять	У разі пропуску лекції здобувач може самостійно опрацювати навчальний матеріал за лекцією, скласти словник термінів, підготувати конспект лекції, скласти схему основних понять, виконати завдання, які були запропоновані викладачем на лекції.

	У разі пропуску практичного заняття здобувач має самостійно виконати практичне завдання, а потім захистити його перед викладачем. Відпрацювання пропусків занять є обов'язковим для всіх здобувачів, незалежно від джерел фінансування навчання.
Допуск до підсумкового контролю	Підсумковий контроль – екзамен. До екзамену допускаються всі здобувачі, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів. Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену. Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компонента, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).
Академічна доброчесність	Для забезпечення академічної доброчесності необхідно дотримуватися Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними та науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти. Політика застосування штучного інтелекту (ШІ)
Інші складові політики компонента	Основні принципи проведення практичних занять з освітнього компонента «Фінансові системи зарубіжних країн» - відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Різні моделі роботи на практичних заняттях (індивідуальна, в парах, в мікро-групах, групах) над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді. Освітній компонент «Фінансові системи зарубіжних країн» передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання. Протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять та виступити з презентацією чи інформуванням додатково (оцінюється окремо).

Затверджено на засіданні кафедри протокол № 01 від 19.01.2026

Науково-педагогічний працівник

Олена ПРУТСЬКА

Завідувач кафедри

Інна ГНИДЮК

